

# Brněnské parky

**Zpracovali:** Jan Procházka, Jan Matoušek,  
Tomáš Pisarčík, Adam Stehlík

**Datum:** 12. 9. 2016 – 15. 9. 2016

**Třída:** Kvarta A



# Úvod

**Park:** část města nebo krajiny, ve které se nachází udržovaná zeleň. Park často obklopuje některé významnější budovy, například zámky. Údržba veřejného parku je většinou financována městem nebo městskou částí, na jejímž území se park nachází, nebo i majitelem přilehlé budovy. Funkce parku je hlavně estetická, relaxační a je to důležitá složka městského ekosystému. Městské parky mohou snižovat teplotu ve městech. Lidé se do parku chodí procházet nebo si jen posedět a děti si sem chodívají hrát. Park ve významu upraveného prostranství se zelení může být vlastněn a udržován soukromými osobami nebo soukromými i veřejnými organizacemi za všelijakými účely. Typický park je ohraničován cestami, které jsou obklopovány stromy, záhony s květinami a někdy i vodními plochami (jezířky, rybníky) nebo potoky. Součástí bývají dekorativní stavby, jako například fontány, dále sochy a jiné.

# Brněnské parky

**Nejznámější parky středu Brna:**

Denisovy sady

Park Lužánky

Park Špilberk

Park Studánka

Kapucínské terasy

Tyršův sad

Park Koliště

Wilsonův les

# Denisovy sady

Park byl založen v letech 1814 až 1818 na místě původního bastionu brněnského městského opevnění, v té době šlo o vůbec první park založený veřejnou správou na území dnešní české republiky. Roku 1818 byla výstavba parku slavnostně dovršena odhalením obelisku na počest císaře Františka I. a park byl pojmenován Františkov, v polovině 19. století byla v parku postavena dnešní klasicistní kolonáda, kolonáda byla v parku již roku 1815, tehdy ovšem dřevěná, roku 1849 se park stal národní památkou. Název Denisovy sady získal park až v roce 1919 a to na počest francouzského historika Ernesta Denise. V roce 1939 byl park rozdělen na dva parky a jeho velká část tak utvořila sousední park Studánka, stalo se tak výstavbou silnice dokončenou roku 1941. Park je v Brně výjimečný svým výhledem na jižní část města a svojí polohou přímo pod katedrálou sv. Petra a Pavla. V polovině 20. století byla v parku postavena vyhlídková kavárna, která byla na konci století zbořena.

# Park Lužánky

Lužánky jsou nejstarším veřejným parkem na Moravě a v Čechách. Veřejný park vznikl, když císař Josef II. roku 1786 daroval bývalou Jezuitskou zahradu brněnským občanům pro zřízení městského veřejného sadu. Dnešní Lužánky o rozloze 20 ha jsou největším městským parkem v Brně a spolu s Denisovými sady a parkem Špilberk se řadí k nejvýznamnějším parkům v Brně, jsou rovněž prohlášeny kulturní památkou a to od roku 1849. Pojmenování Lužánky vychází z původních lužních lesů. Park v posledních letech prošel rozsáhlou rekonstrukcí a opět se stal jedním z nejvyhledávanější a nejoblíbenějších parků na území města Brna. Park je v rámci Brna zvláštní nejen svojí rozlohou a historií, ale také svojí nadprůměrnou vybaveností, najdeme v něm například umělý potůček, dopravní hřiště, novorenesanční pavilon s velkým sálem pro plesy a podobně, množství soch a památníků a různých drobných zajímavostí. V letních dnech bývá park běžně zaplněn lidmi, kteří se zde věnují různým sportovním aktivitám, hudbě, četbě a podobně.

# Park Špilberk

Park Špilberk je svojí rozlohou 17 ha jedním z největších parků v Brně a spolu s Lužánkami a Denisovými sady také jedním z těch nejvýznamnějších. Byl založen v letech 1861 až 1862 z podnětu tehdejšího starosty Brna na svazích kopce Špilberk pod stejnojmenným hradem. Svahy Špilberku byly do té doby holé a to z obraných důvodů, ve spodních částech kopce se pak rozkládaly vinice a ovocné sady. Dnešní park je protkán množstvím drobných kamenných cestiček vystavěných ve svazích kopce, vyniká velkou hustotou dřevin a je vybaven řadou zajímavostí a vyhlídkových míst, například vyhlídkovým altánem, skalkou s živými rybičkami, několika fontánami a podobně. Uprostřed parku se nachází barokní hrad a pevnost Špilberk, založený ve 13. století tehdy jako sídlo moravských markrabat, tehdejších vládců Moravy. Park je jedinečná památka zahradního umění spolu s hradem prohlášen národní kulturní památkou a dnes bývá spolu s hradem častým dějištěm různých kulturních akcí, například v době festivalu Brněnské kulturní léto na Špilberku se park stává dějištěm divadelních a jiných kulturních výkonů.

# Park Studánka

Park Studánka byl až do poloviny 20. století součástí parku Denisových sadů (dříve park Františkov), který byl vybudován v letech 1814 až 1818 na místě původního bastionu městského opevnění, tehdy šlo o vůbec první park založený veřejnou správou na území dnešní České republiky. Tento park byl rozdělen na dva silnicí vystavěnou v letech 1939-1941. Horní část si zachovala své jméno a dolní byla pojmenována jako Park Studánka podle studánky, kde byl na začátku 19. století postaven empírový Fons Salutis (Pramen zdraví).

## Kapucínské terasy

Kapucínské terasy jsou malým parkem rozkládajícím se na několika kaskádově postavených terasách na východním svahu kopce Petrova, nedávno byla malá část parku zrekonstruována a zpřístupněna veřejnosti.

# Tyršův sad

Tyršův sad je park o rozloze necelé 2 ha, založen byl roku 1883 na území bývalého hřbitova a dnes je prohlášen kulturní památkou. Zajímavostí je, že park má zachované původní oplocení a můžeme v něm nalézt bylinkový záhon pro nevidomé. Park má celkově velice klidnou atmosféru navzdory faktu, že se nachází v poměrně rušné a části centra města, v létě Tyršův sad se stává stinným a tichým místem s velkým množstvím barevných květin.

# Park Koliště

Park Koliště je prvním významným příkladem okružního parku na Moravě a v Čechách. Park vznikl jako součást parkového areálu založeného na okruhu rušeného městského opevnění.



# Wilsonův les

Wilsonův les je lesopark o rozloze 34,4 ha, založen byl roku 1882 a většinou svého území zasahuje do městské části Brno-Žabovřesky. Dříve byla v parku sjezdovka s umělým povrchem, vybudovaná v 70. letech 20. století, ta byla po krátké době uvedena mimo provoz a dnes je již definitivně zrušena. Od počátku 21. století, kdy byla správa tehdy poměrně zanedbaného lesoparku převedena na město, celý lesopark prochází rozsáhlou revitalizací a postupně se daří jeho stav viditelně zlepšovat. Wilsonův les je blízko Biskupského gymnázia a studenti v něm v tělocviku běhají kros.

# Pravidla chování

V plochách veřejné zeleně je zakázáno:

- **Vstupovat na plochy květinových záhonů, jakož i na místa, kam správce plochy veřejné zeleně zakáže vstup.** Ten, kdo poškodí veřejné prostranství, lze uložit pokutu až do výše 50.000 Kč
- **Umisťovat prodejní, reklamní, informační nebo jiná zařízení.** Ten, kdo neoprávněně zabere veřejné prostranství, lze uložit pokutu do výše 50.000 Kč
- **Odkládat odpady mimo odpadové koše, dopouštět se jednání, v jehož důsledku by mohlo dojít ke znečištění ploch veřejné zeleně.** Ten, kdo neoprávněně založí skládku nebo odkládá odpadky nebo odpady mimo vyhrazená místa, lze uložit pokutu až do výše 50.000 Kč
- **Koupat se ve vodních nádržích.** Ten, kdo vzbudí veřejné pohoršení, lze uložit pokutu až do výše 1.000 Kč
- **Neodklizení znečištění způsobeného psy (psí výkaly).** Ten, kdo znečistí veřejné prostranství, zanedbá povinnost úklidu veřejného prostranství, lze uložit pokutu až do výše 1.000 Kč

- **Trhat a jinak poškozovat rostliny, zejména květiny, stromy, keře, jakož i jejich části (květy, plody, listy).** Ten, kdo poruší toto pravidlo proti majetku, lze uložit pokutu až do výše 15.000 Kč
- **Přemísťovat zabudované lavičky, odpadkové koše, herní prvky (vybavení dětských hřišť) a jiné vybavení ploch veřejné zeleně (úmyslné způsobení škody na cizím majetku krádeží, zničení či poškození věci z takového majetku, pokus o takové jednání), přemísťovat lze pouze zařízení k tomu účelu určené (mobilní vybavení) a to výhradně v rámci příslušné plochy veřejné zeleně.** Ten, kdo poruší toto pravidlo, lze uložit pokutu až do výše 15.000 Kč

# Závěr

Tento projekt si naše skupina velmi užila, protože jsme spolu navštěvovali různé parky, například Kraví hora atd. Byla to pro nás nová zkušenost, neboť jsme se naučili dělat video a plakáty.

# Zdroj

[online]. [cit. 2016-09-15]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Park>

[online]. [cit. 2016-09-15]. Dostupné z: [https://cs.wikipedia.org/wiki/Parky\\_v\\_Brn%C4%9B](https://cs.wikipedia.org/wiki/Parky_v_Brn%C4%9B)

[online]. [cit. 2016-09-12]. Dostupné z: <https://www.brno.cz/sprava-mesta/magistrat-mesta-brna/usek-rozvoje-mesta/odbor-zivotniho-prostredi/zelen/pravidla-pro-navstevniky-parku-mesta-brna/0>